

РЕШЕНИЕ

№ 12

Гр. София, 22.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесети януари през две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БИЛЯНА ЧОЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ЖАНИНА НАЧЕВА
НАДЕЖДА ТРИФОНОВА

при секретар ИЛ. РАНГЕЛОВА
и в присъствието на прокурора АТ. ГЕБРЕВ
изслуша докладваното от съдията Н. Трифонова н. д. № 1022/2020 година.

Касационното производство е образувано по жалба на защитника на подс. Д. М. Б. срещу въззивно решение № 151 от 02.11.2020г., постановено по ВНОХД № 238/2020г. по описа на Апелативен съд гр. Велико Търново. Релевира се касационното основание по чл.348, ал.1, т.3 НПК, като защитникът сочи, че въззивният съд не е оценил правилно и с нужната тежест смекчаващите вината обстоятелства. Прави искане за изменение на решението и намаляване на наказанието наложено на подсъдимия на 20 години „лишаване от свобода“.

В съдебно заседание пред Върховния касационен съд защитникът на подсъдимия Б. – адв. Ц. заявява, че поддържа касационната жалба с направените в нея възражения и искания

Подсъдимият Б. споделя казаното от защитника си.

Повереникът на частния обвинител П. Х. - адв. Т. оспорва жалбата и счита наказанието за справедливо.

Частният обвинител и граждански ищец П. Х. не се явява пред касационната инстанция.

Представителят на Върховната касационна прокуратура изразява становището, че жалбата е неоснователна. Не споделя тезата на защитата, че не са оценени смекчаващите вината обстоятелства. Не споделя твърдението, че наказанието е несправедливо.

В последната си дума подсъдимият Б. твърди, че не е лош човек, че си е взел поука, съжалява за стореното и се е поправил.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, второ наказателно отделение, като обсъди доводите, релевирани в касационната жалба, становището на страните от съдебното заседание и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в рамките на правомощията си, установи следното:

С присъда № 25 от 19.06.2020г., постановена по НОХД № 41/2020г., Окръжен съд гр. Габрово е признал подсъдимия Д. М. Б. за виновен в извършване на престъпление по чл.116, ал.1, т.3, пр.3, т.4, пр.2, т.5, т.9 и т.12, вр. чл.155, вр. чл.29, ал.1, б.“б“НК, а именно, че на 03.07.2019г., в [населено място], при условията на опасен рецидив, умишлено умъртвил малолетния си рожден син Д. Б., който се намирал в безпомощно състояние, като деянието е извършено предумишлено и му е наложено наказание „доживотен затвор“, което да се изтърпи при първоначален „специален“ режим. Със същата присъда подсъдимият е признат за невиновен по първоначално повдигнатото обвинение, убийството да е извършено при условията на чл.116, ал.1, т.6 НК , поради което и е оправдан по този квалифициращ признак.

На основание чл.45 ЗЗД подсъдимият е осъден да заплати на гражданския ищец П. Х. обезщетение в размер на 200 000лв. за причинените неимуществени вреди, ведно със законната лихва от деня на увреждането, като искът ѝ е отхвърлен до пълно предявения размер от 350000лв. Съдът се е произнесъл и по въпросите свързани с разноските по делото и относно веществените доказателства.

По повод постъпила жалба от подсъдимия - чрез защитника му е инициирана въззивна проверка на първоинстанционния съдебен акт. С решение № 151 от 02.11.2020г., постановено по ВНОХД № 238/2020г. по описа на Апелативен съд гр. Велико Търново присъдата на окръжния съд е била потвърдена изцяло.

Касационната жалба на подсъдимия Б. е неоснователна.

Защитата поддържа тезата, че наложеното на подсъдимия наказание е явно несправедливо, като акцентира на смекчаващите вината обстоятелства, които не са оценени правилно от предходните съдебни инстанции. Подчертава се оказаното от подсъдимия съдействие при разследването, направеното самопризнание, младата му възраст, здравословни проблеми, както и липсата на навременна намеса от страна на компетентните власти - полиция и отдел „Закрила на детето“.

Касационната инстанция не споделя изложените пропуски при индивидуализиране на наказателната отговорност на подсъдимия. Спазени са от въззивния съд изискванията за пълно и изчерпателно мотивиране на изводите, довели до налагане на наказание “доживотен затвор“. С изключителна прецизност са аргументирани доводите, че извършеното от подс. Б. престъпление е изключително тежко, каквото е изискването на чл.38а, ал.2 НК.

Следва да се отбележи, че законодателят не дефинира изрично понятие „изключително тежко престъпление“, за разлика от дадените формулировки на „тежко престъпление“ и „особено тежък случай“ в чл. 93, т.7 и т.8 НК. Въпреки това, правна доктрина и съдебната практика еднопосочно очертават белезите на тази изключителност. Същата се преценя на базата на настъпилите вредни последици, отегчаващите вината обстоятелства, личността на дееца, специфика при извършване на деянието и всички други относими негативни моменти (решение № 450 от 16.07.1997 г. по н. д. № 187/1997 г., II н. о. на ВКС). Мотивите на въззивния съд в тази част са прецизни и правно издържани (стр. 26-32), съобразени с изискванията на чл.339, ал.2 НПК. Действително престъпленията по глава 2, раздел 1 от НК засягат най-ценното човешко благо и в частност тези по чл.115 и чл.116 НК се отличават с висока обществена опасност. Но за да приеме, че е налице изключително тежко престъпление, законосъобразно апелативният съд, се е позовал на доводи, специфични за конкретното деяние и относими към неговата конкретна обществена опасност, както и на такива, имащи отношение към личността на подсъдимия. Подчертано е наличието на многобройни отегчаващи вината обстоятелства - пет на брой, преценена е обстановката, в която е осъществено убийството - подсъдимият е хвърлил малолетното си дете през висок виадукт, през нощта, като е сторил това предумишлено, търсейки

оправдание в житейските си неблагоприятия и личен конфликт с майката. Правилно е акцентирано и на психологическата характеристика на подсъдимия, определяща го като личност с емоционално нестабилни черти, склонна към цинизъм, арогантност и дързост, невъзможност да поеме отговорност за другите, с оценка, несъответна на егото му, липса на критичност към недостатъците, negliжиране на отрицателните постъпки. Обстойно е анализирано съдебното му минало, чиято обремененост несъмнено е довела да квалифициране на деянието като извършено при условията на „опасен рецидив“, но е послужило за направата на изводи за липсата на постигнат какъвто и да е поправителен и превъзпитателен ефект (настоящото престъпление е осъществено близо две години след като подсъдимият е изтърпял ефективно наказание „лишаване от свобода“ за тежки умишлени деяния). Сред аргументите на апелативния съд да наложи това наказание са намерили място и тези, свързани с физическия, психологически и сексуален тормоз, който подс. Б. е оказвал на жената, с която живеел на съпружески начала, майка на детето му - св. П. Х.. Установената специфика на поведението на подсъдимия разкрива множество и атипични признаци, надхвърлящи обичайните при такъв тип престъпления.

Не могат да се споделят възраженията на защитата, че са игнорирани смекчаващите вината обстоятелства. Всички те са взети предвид от въззивния съд при обсъждане на въпросите за наказателната отговорност на подсъдимия. Не е подценена нито възрастта на подсъдимия, нито съдействието, което е оказал на разследването чрез направеното самопризнание. Именно те са аргументирали и налагането на наказанието „доживотен затвор“, а не „доживотен затвор без право на замяна“, с оглед възможността за постигане целите на наказанието по чл.36 НК.

Психическото състояние на подсъдимия и „стресовата“ ситуация, в която се е намирал, подчертани от защитата като неотчетени смекчаващи вината обстоятелства, са били поставени на подробно обсъждане от въззивния съд (стр.28, 29). Контролираната инстанция е изложила пространни мотиви за това, че подс.Б. не страда от психични разстройства, които да рефлектират върху вмняемостта му. Констатираната от експертите дисхармонично структурирана личност с емоционално нестабилни черти при подсъдимия е резултат на особеност на характера, формирала се под въздействието на външни фактори, а не е психично заболяване. Особенности като накарнена самооценка, подхранвана от желание за контрол върху околните (обективирана и в отношенията му със св. П. Х., жертва на домашно насилие от негова страна), преекспониране на житейски ситуации и приемане на себе си като жертва (проявено в оценката му за стеклите се събития и личен план), правилно са оценени от въззивния съд като отрицателни черти на характера, а не психическо заболяване. Липсата на желание да промени своите негативните характерови особености и стремежът да представи себе си за жертва на обстоятелства и неразбиране от страна близки, с което да обясни и оправдае дори причинената смърт на сина си, правилно са разпознати от апелативния съд не като заболяване, което да редуцира обществената опасност на подсъдимия, а като особености на личността, разкриващи завишена обществена опасност.

Определената от подсъдимия житейска ситуацията, в която се е намирал като безизходна, след като св. Х. е напуснала дома им, правилно е окачествена от въззивния съд, като резултат от стремежа му за оневиняване. Нежеланието му да промени в положителна насока живота си, липсата на действия, с които да потърси адекватна помощ, не са приети от апелативната инстанция като такива в негова полза.

Неприемливи са и доводите на защитата, относно бездействие на органите на полицията и отдел „Закрила на детето“, с което се е съдействало за настъпилия тежък резултат. Апелативният съд е посочил правилно в мотивите си, че св. П. Х., е потърсила

съдействие по повод упражненото ѝ насилие от страна на подсъдимия. Това е сторила, след като дълъг период от време е била подложена на физически, психически и сексуален тормоз, като в случая се разкриват типични белези на поведение на жертва на домашно насилие, с проявени страхове за саморазправа.

Може да се обобщи, че контролираният съд е изложил подробни аргументи относно индивидуализирането на санкцията, отчитайки обществената опасност на деянието и дееца, мотивите за осъществяване на престъплението, както и всички смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства. Не се съзират предпоставки за снизходителност, която търси подсъдимия, с искането си за налагане на наказание от 20 години „лишаване от свобода“, която в конкретната ситуация би била неоправдана.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че не е налице соченото в жалбата на подсъдимия Б. касационно основание по чл.348, ал.1, т.3 НПК и въззивното решение следва да се остави в сила.

Предвид изложеното и на основание чл.354, ал.1,т.1 НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 151 от 02.11.2020г., постановено по ВНОХД № 238/2020г. по описа на Апелативен съд гр. Велико Търново.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.